EXPULZAREA ÎN DREPTUL CONTRAVENȚIONAL – ATENTARE ASUPRA DREPTURILOR ȘI LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE ALE OMULUI SAU O PROTEJARE A ACESTORA ?

CZU: 342.9:342.721 + 341.43

Adrian CRAINIC[1]
Universitatea de Stat din Moldova

ABSTRACT. *This communication reveals the nature and character of the expulsion in the Contravention Law, which is related to the efficient analysis of these security measures in the sense of respecting the Fundamental Human Rights and Freedoms. In the content of the paper will be reviewed: the general peculiarity of the legal institution of expulsion to be present in general in the normative-legal field, referring specifically to which branches of persistent law; the analysis of the expulsion in the Contravention Law by virtue of the contravention legal norms; evidence of the frequency of this security measure applicable in the territory of our country; proposals for lex ferenda; appreciation of the legal effect of these institutions in relation to the nature of fundamental human rights and freedoms.*

Keywords: *expulsion, contravention, security measures, foreign citizen, stateless person, contravener*

REZUMAT. *Prin prezenta comunicare este relevată natura și caracterul expulzării în Dreptul Contravențional, care este raportată la analiza eficacității acestei măsuri de siguranță în sensul respectării Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului. În cuprinsul lucrării va fi trecut în revistă : particularitatea generală a instituției juridice a expulzării de a fi prezentă la general în sistemul normativ-juridic, făcându-se referință anume în care ramuri de drept persistă; analiza expulzării în Dreptul Contravențional în virtutea normelor juridice contravențional; evidența fregvenței acestei măsuri de siguranță aplicabile pe teritoriul țării noastre; propuneri de lege ferenda; aprecierea efectului juridic al acestei instituții în raport cu natura drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.*

Cuvinte cheie: *expulzare, contravenție, măsuri de siguranță, cetățean străin, apatrid, contravenient .*

Legislația contravențională prevede o serie de măsuri de siguranță care sunt enumerate la nivelul articolului 439[4] din Codul Contravențional al RM, care sunt: a) expulzarea; b) demolarea construcțiilor neautorizate şi/sau defrişarea arborilor şi arbuştilor; c) confiscarea specială; d) ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport. Totuși, pentru o înțelegere lucidă și coerentă a naturii și specificului expulzării în coraportul acestei măsuri de siguranță cu respectarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, este important de evidențiat în general care este poziția măsurilor de siguranță în sistemul de drept, cu precădere în Dreptul Contravențional. Din acest motiv apare necesitatea în scoaterea la evidență a definiției măsurii de siguranță. Cadrul normativ-juridic al Dreptului Contravențional, nu cuprinde o definiție expresă a măsurii de siguranță. Legiuitorul a găsit de cuviință să cantoneze la nivelul articolul 439[4] doar scopul aplicării acestui instrument juridic precum și considerentele în virtutea cărora este aplicat. În doctrină putem găsi opinii concludente pe marginea acestui fapt. În acest sens, autorii Oleg Pantea și Albert Antoci văd măsurile de siguranță drept acele mijloace legale care au, în principiu, un caracter preventiv și, în subsidiar, unul de constrângere, care se aplică de regulă, de legea contravențională și cu privire la care există temerea justificată că și în viitor vor comite asemenea fapte, din cauza unor stări personale ori altor cauze ce au fost relevante la săvârșirea faptei. (Pantea, Antoci, 2020, pag. 183) Prin urmare, constatăm că esența măsurii de siguranță este de a crea un cadru de securitate socială, care să înlăture o stare de pericol posibilă și prin urmare să opereze preventiv în minimalizarea unor eventuale prejudicii create de către aceste pericole pentru siguranța societății.

[1] Adrian CRAINIC, Student, anul IV, licență, Universitatea de Stat din Moldova, ORCID- 0009-0001-1762-0228, e-mail: adrian.crainic37@gmail.com

Expulzarea ca termen și ca procedeu îți regăsește rezonanța în diverse sfere de activitate. Această procedură este utilizabilă în varii ipostaze, atunci când suntem în prezența unei tendințe eliminatorii a ceva (sau a cuiva) , de către o forță generatoare de energie, care survine în anumite condiții. Sursele de specialitate, vin cu următoarele sensuri recunoscute pentru termenul „expulzare":

1. Obligare a cuiva să părăsească o țară (sinonime: exil, exilare, expulsie);
2. Excludere, îndepărtare a cuiva dintr-un loc, dintr-un anturaj etc. (sinonime: alungare, expulsie)
3. Eliminare din organism a unui produs fiziologic, patologic, a unui corp străin etc.
4. Evacuare, eliminare, împingere în afară a unui gaz, a unui lichid etc. (Micul Dicționar Academic, 2010)

Acțiunea de „a expulza", în dimensiunea juridică este aplicabilă doar subiecților de drept, la care nivel se pot găsi doar prsoanele fizice. În privința persoanelor juridice, o probabilitate ipotecă de extindere a acestei măsuri de siguranță asupra acestei unități sociale ar exista (în legislațiile unor alte state) , dar în ceea ce privește aplicabilitatea unor sancțiuni contravenționale vizavi de o persoana juridică, în Codul Contravențional există alte prevederi în acest sens. Nemijlocit, expulzarea se regăsește la nivelul articolul 439[5] din Codul Contravențional (la care în cuprinsul lucrăii se va face referință mai detaliat).

Dacă ne referim la statistica aplicabilității instrumentului juridic de expulzare ca măsură de siguranță pe teritoriul statului nostru, putem oberva, în baza studiului efectuat de către Oficiul Avocatului Poporului și a Centrului de Drept al Avocaților, cu excepția anului 2018, numărul persoanelor expulzate de pe teritoriul Republicii Moldova fiind unul relativ mic. În perioada anilor 2011-2019, cel mai mic indicator al cazurilor de expulzare a fost recepționat în anul 2012, când de pe teritoriul țării noastre au fost expulzați doar 2 persoane. Cel mai mare indicator, care în raport cu tabloul general se învederează destul de proieminent este prezent în anul 2018, unde este înregistrat un număr de 599 de expulzări, care este de 6 ori mai mic decât indicii prezenți în anul 2017, și de circa 19 ori a cazurilor înrgistrate în anul precedent (2019). Prin urmare, putem observa, că la general organele de drept totuși recurg la aplicarea acestei măsuri de siguranță, fapt ce vorbește despre necesitatea și rezonanța aplicabilității acestei măsuri juridice pentru apărarea preventivă a valorilor sociale.

O importanță de rigoare constituie evidența acestei măsuri de siguranță la nivel interramural, adică pe lângă Dreptul Contravențional (unde cu precădere ne v-om opri), se mai regăsește reglementat în actele normativ-juridice incadrate așa ramuri de drept precum Dreptul Penal și Dreptul Internațional Public.

În Dreptul Penal, măsura de siguranță a expulzării, o putem găsi în articolul 105 din Codul Penal al RM. Anumite particularități distincte ale expulzării în dreptul penal, le putem evidenția prin prisma alin. (1) din acest articol, unde se menționează că „*cetăţenilor străini şi apatrizilor care au fost condamnaţi pentru săvîrşirea unor infracţiuni li se poate interzice rămînerea pe teritoriul ţării*." Respectiv, în dreptul penal, condiția pentru ca o persoană, cetățean străin sau apatrid, să fie expulzată din țară, este anume ca aceata să fi săvârșit o faptă prejudiciabilă, a căror semne de identificare să se incadreze în componențele infracțiunii prevăzute de legislația penală. O altă particularitate, a acestei măsuri de siguranță în Dreptul Penal o regăsim la alin. (2) al aceluaiași articol, în care este cantonată reglementarea: „*în cazul în care expulzarea însoţeşte pedeapsa cu închisoare, aducerea la îndeplinire a expulzării are loc după executarea pedepsei*." Astfel, aici observăm că în pofida faptului că o persoană a executat pedeapsa penală, adică privativă de libertate în situația dată, oricum asupra acesteia urmează a fi aplicată o măsură de siguranță prin expulzare. Acest fapt, după cum am menționat anterior, se incadrează în tendința sistemului de drept de a preîntâmpina anumite pericole sociale pentru societate. În cazul de față, calitatea de infractori ai cetățenilor străini sau a apatrizilor, îi reclamă pe aceștia drept o sursă permanentă de pericol pentru valorile sociale apărate de legea penală. Respectiv, atât în prima situație, cât și în a doua, într-adevăr putem vorbi despre o limitare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Dar, legea

penală, recurge la aceste limitări, anumite pentru a le proteja pe acele drepturi şi libertăţi ale oamenilor nevinovaţi în raport cu o eventuală şi probabilă atentarea asupra valorilor sociale importante apărate de lege. Nu în ultimul rând, o preocupare directă a legiuitorului faţă de drepturile şi libertăţile celor expulzaţi, este evidentă prin fraza „*... se va ţine cont de dreptul la respectarea vieţii private a acestora*." Anume prin intermediul acestei reglementări este evocat un pricipiu de drept, anume principiul umanismului, în virtutea căruia „nu omul există pentru drept, ci dreptul există pentru om" Ca urmare, sistemul de drept în ansamblu, ramurile şi instituţiile juridice, fiecare normă în parte urmează să fie pătrunsă de grija faţă de om, de interesele lui. (Negru, 2017, p. 334).

În dreptul internaţional public măsura de constrângere a expulzării o putem trata din două perspective principale. Prima având un rol de a se incadra drept un instrument diplomatic de protest sau de sancţiune în raporturile dintre state, care se manifestă prin declararea agenţilor diplomatici sau a unor alte persoane oficiale drept persona non grata, fapt ce ar implica o expulzare „anticipată" a acestora de pe teritoriul statului acreditar. Acest fapt fiind expres consfinţit în Convenţia de la Viena din 1961 cu privire la relaţiile diplomatice, unde se menţionează „*Statul acreditar poate oricînd, şi fără a trebui sa motiveze hotărîrea, sa informeze statul acreditant ca şeful sau orice alt membru al personalului diplomatic al misiunii este persona non grata... O persoana poate fi declarata non grata sau inacceptabila înainte de a ajunge pe teritoriul statului acreditar* " Iar cu referire la expulzarea clasică a agenţilor diplomatici, aceasta poate surveni doar ca urmare a comiterii de către aceştia a unei infracţiuni pe teritoriul statului acreditar, şi cum asupra acestuia nu se extinde jurisdicţia naţională a statului primitor, acesta este declarat persona non grata, fiindu-i indicată o perioadă de timp pentru a părăsi ţara. Însă în cadrul celei de-a doua perspective, putem evidenţia că prin diverse tratate, statele ajung la diverse acorduri în spiritul respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului în contextul aplicării acestei măsuri de constrângere. Indicatori în acest sens ne pot servi reglemetările cu privire la expulzare din cadrul Convenţiei dde la Geneva cu privire la statul refugiaţilor din 1951, în care se reglementează anumite reţineri faţă de persoane cu un statut mai special, anume că „*statele contractante nu vor expulza un refugiat care se gaseste în mod legal pe teritoriul lor decât pentru ratiuni de securitate nationala sau de ordine publică*". Totodată, în materia drepturilor omului în procedura expulzării, a mai fost adoptate anumite prevederi cuprinse în Protoclul 7 al Convenţiei europene cu privire la Drepturile Omului din 1950 de la Roma (adoptat în 1984), care evocă : „*Un străin care îşi are reşedinţa în mod legal pe teritoriul unui Stat nu poate fi expulzat decât în temeiul executării unei hotărâri luate conform legii şi el trebuie să poată: a. să prezinte motivele care pledează împotriva expulzării sale; b. să ceară examinarea cazului său; şi c. să ceară să fie reprezentat în acest scop în faţa autorităţilor competente sau a uneia ori a mai multor persoane desemnate de către această autoritate*." Ceea ce de fapt şi este prevăzut de cadrul normativ intern al RM, îndeosebi vizibil în legislaţia contravenţională, fapt despre care ne v-om referi ulterior.

În dreptul contravenţional, măsura de constrângere a expulzării este reglementată în cadrul Codului Contravenţional al RM. Această măsură juridică de siguranţă este poziţionată în Cartea a II-a numită Procesul contravenţional, Titlul I „Partea generală", Capitolul V^1 „Măsurile de siguranţă" şi nemijlocit în articolul 439^5. Expulzarea este expres definită de către legiuitor în aliniatul (1) din acest articol, care indică că „*expulzarea este o măsură de siguranţă care constă în îndepărtarea silită de pe teritoriul Republicii Moldova a cetăţenilor străini şi a apatrizilor care au săvîrşit o contravenţie prevăzută de prezentul cod. Expulzarea are drept scop înlăturarea unei stări de pericol şi/sau prevenirea săvîrşirii unor fapte socialmente periculoase de către aceste persoane*."

Aceste prevederi le putem evidenţia în felul următor anume dacă un cetăţean străin sau apatrid săvârseşte o contravenţie pe teritoriul Republicii Moldova şi prin caracterul contravenţiei şi a atitudinii psihice a contravenientului faţă de fapta sa poate fi calificat drept un eventual focar generator de fapte contravenţionale şi întruneşte toate condiţiile cumulative pentru aplicarea expulzării, atunci această măsură de siguranţă se aplică anume de instanţa de judecată. Respectiv, cum caracterul expulzării implică o violare a dreptului persoanei la libera circulaţie pe teritoriul statului nostru, această decizie din careva raţionamente ale echităţii şi proporţionalităţii, nu ar trebui

aplicată arbitrar în cadrul unei proceduri contravenționale de către un agent constator, care nu în toate cazurile este în măsură să adopte decizii pe potriva prevederilor scrise ale legii și spiritului acesteia, dar anume prin instanța judecătorească, instrument care asigură dreptul unei persoane la un proces echitabil și a tuturor drepturilor ce reies din acesta. Anume din acest motiv nu putem vorbi despre o ingerință în respectarea drepturilor și libertăților omului. Ba chiar mai mult, scopul aplicării acestei măsuri de siguranță este de a evita configurarea unor eventuale atentări asupra valorilor sociale apărate de legea contravențională și evitării conturării unei posibile stări continue de presiune față de drepturile și libertățile persoanelor fizice care se regăsesc pe teritoriul RM. Adică prin expulzarea contravenienților străini sau apatrizi, nu sunt apărate doar interesele și libertățile cetățenilor RM, ci și a cetățenilor străini și apatrizilor, care afându-se pe teritoriul statului nostru, sunt expuși unei stări de pericol în acest sens.

Desigur că ar apărea obiecții de ce anume pentru comiterea unei contravenții sau a existenței unei situații generatoare de contravenții, să fie aplicată această măsură de siguranță, mai ales cum gradul prejudiciabil al unei contravenții este inferior gradului prejudicial asupra valorilor sociale aduse spre exemplu prin intermediul unei infracțiuni, și că aplicarea acestei măsuri de siguranță, nu s-ar incadra în principiul proporționalității dintre gradul prejudiciabil al faptei și aplicarea măsurii date de către stat. La această obiecție, am putea răspunde că în virtutea prevederilor legii supreme a țării noastre, se menționează că „ *Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile lui, libera dezvoltare a personalităţii umane, dreptatea şi pluralismul politic reprezintă valori supreme şi sînt garantate*.” Respectiv, în virtutea legii supreme valorilor sociale nu sunt diferențiate după importanța lor socială de aceea valorilor sociale apărute de legea contravențională nu pot fi neglijate în a fi protejate preventiv și eficient prin intermediul măsurilor de constrângere. Mai mult de-atât, însuși caracterul declarativ de stat de drept al republicii noastre în legea supremă a statului, relevă cu și mai multă prisosință determinarea și obiectivul organelor de stat, de a întreprinde toate măsurile necesare pentru apărarea drepturilor și libertăților omului și a celor mai importante valori sociale apărate de sistemul normativ a unui veritabil stat de drept. De asemenea, în sprijinul acestor argumente vine și un al atribut de bază a dreptului, anume funcția de conservare, apărare și garantare a valorilor fundamentale ale societății. Această stare de drept, o putem desprinde reieșind din conținutul acestei funcții, care după cum se expun unii doctrinari rezultă din faptul că :„ A. Dreptul se înfățișează ca un sistem de norme juridice chemate să asigure procesul dezvoltării sociale, prin ocrotirea și garantarea ordinii constituționale, proprietății statului și individului; B. Dreptul prin mijloacele sale apără viața în comun împotriva eventualelor excese individuale și asigură securitatea persoanei;” (Dogaru, 2006, pag. 127) Prin urmare însuși prin natura sa, Dreptul are funcția de a proteja cele mai importante valori din societate, iar ca instrument pentru realizarea acestei funcții esențială a dreptului, nu poate fi neglijată nici aplicarea măsurii de siguranță a expulzării.

După cum a fost menționat și anterior, realizarea expulzării în raport cu un cetățean străin sau apatrid este posibilă doar prin intermediul pronunțării exprese a instanței de judecată în acest sens, precum și în prezența a unor indicatori relatați expres de legea contravențională la nivelul aliniatului (2) al articolului 439^5. Prin urmare, putem deduce că lipsa cel puțin a unei condiții din cele enumerate în lege, face ca aplicarea acestei măsuri de siguranță să fie contrar legii și respectiv imposibilă . Totodată, prezintă interes și analiza acestor condiții menționate *supra*, pentru a putea să fie făcută o concluzie, în raport cu gradul de conformare a legii contravenționale cu respectarea drepturilor omului. Respectiv, o primă condiție constă în faptul ca subiectul să fie cetățean străin sau apatrid. Doar că legislația contravențioală stabilește o excepție importantă, și anume că nu pot fi supuși expulzării cetățenii străini sau apatrizii care au primit statul de refugiat, și care se află în mod legal pe teritoriul statului nostru. Este important de menționat că această prevedere constituțională este conformă Convenției cu privire la tatutul refugiaților din 1951, la care este parte și Repubica Moldova. În acest sens un concetățean al statului nostru nu poate fi expulzat pentru săvârșărea unei contravenții sau pentru generarea unei stări de pericol în acest sens. Acest fapt fiind explicabil din rațiuni de bun-simț, întrucât nu ar fi corect și uman ca persoanele care s-au născut și care își au

domiciliul permanent pe teritoriul propriei țări, să fie expulzați în străinătate unde nu pot, din motive obiective, să ducă un mod de viață similar celui avut în propria țară. În cazul acestei evidențieri, putem să ne oprim și în raport cu poziția pe care o are legea constravențională și față de apatrizi. Chiar dacă, în prezent cazurile de apatridie din fericire, sunt mai puțin întâlnite, totuși, legea constravențională nu face o distincție în aplicarea măsurii de expulzare între apatrizii cu domiciliu permanent în străinătate și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova. Aceste fapt este important, anume din considerentul că în cazul apatrizilor cu domiciliu pe teritoriul țării noastre, în fapt putem vedea o situație analogică cu cea a cetățenilor RM. Prin urmare, expulzarea apatrizilor cu domiciliu permanent pe teritoriul RM, ar putea reprezenta o serioasă încălcare a drepturilor omului și o atentare serioasă în raport cu așa drepturi precum: dreptul la viața intimă, familială și privată , a dreptului la proprietate privată și a altor drepturi fundamentale. Din acest motiv, lipsa unei astfel de diferențieri, ar putea fi calificiată drept o lacună în legea contravențională.

O altă codiție, condiție care în fapt include aplicabilitatea expulzării din perspectiva Dreptului Contravențional, ține de faptul că cetățeanul străin sau apatridul este sancțioant pentru o fată ce constituie contravenție, adică o faptă ce se incadrează definiției date de articolul 10 din Codul Contravențional.

A treia condiție are însemnătate specială în contextul aplicării în general a măsurilor de siguranță. Din acest motiv, dacă se constată că „*rămînerea contravenientului pe teritoriul Republicii Moldova este sursa unei stări de pericol pentru ordinea publică sau pentru securitatea națională, înlăturarea acestei stări fiind posibilă doar prin îndepărtarea contravenientului de pe teritoriul Republicii Moldova*” (Litera c) , Aliniatul (2) , Articolul 439[5], CC RM) atunci anume această situație reclamă aplicarea expulzării față de persoana care creează un asemenea pericol social.

În fine, în cazul ultimei condiții, putem afirma că legea contravențională ține cont și de securitatea și drepturile persoanei supuse expulzării. De aceea este deosebit de important ca autoritățile să investigheze dacă nu ar exista careva dovezi că în statul în care urmează a fi expulzat : „ *acesta va fi persecutat din motive de apartenență rasială, națională, religioasă, din cauza convingerilor politice sau va fi supus tratamentului inuman şi degradant, torturii ori pedepsei capitale*.” (litera d) , Aliniatul (2) , Articolul 439[5], CC RM). Anume această prevedere se interpune determinant în sensul de a invoca faptul că legea contravențională în mare parte este conformă respectării și promovării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În continuitatea următoarelor prevederi a legisalției contravenționale în ceea ce ține de subiectul abordat putem observa că legiuitorul a prevăzut crearea unor mecanisme de întreținere a acelor persoane care fiind supuse expulzării, din anumite considerente legate de siguranța acestor persoane, sau de imposibilitatea din alte motive de a fi expulzați imediat. Respectiv,este prevăzută o luare în custodie publică a acestor persoane pentru un termen de cel mult 6 luni. Desigur că această măsură reprezintă o limitare esențială a libertății de deplasare a persoanei, dar și această limitare poate fi minimalizată în funcție de manja coeficientului de limitare aplicabil. Dar, după câte am menționat, această măsură este luată anume cu scopul de a proteja drepturile persoanelor care din anumite motive (inclusiv legate de securitatea a acestora) nu pot fi expulzate imediat.

În cazul persoanelor care sunt sancționate prin arest contravențional, acestea v-or fi expulzate după ce își ispășesc vinovăția în acest arest. Cu referire la arest în general, ca sancțiune contravențională există opinii că această sancțiune nu se mai incadrează standartelor contemporane și nici tabloului respectării drepturilor și libertăților omului, și chiar există propuneri în doctrină de a fi eliminată complentamente această sancțiune întrucât, după cum afirmă autorii „Având în vedere politicile promovate prin recomandările Consiliului Europei, se recomandă statelor membre dezvoltarea membre dezvoltarea și aplicarea sancțiunile privative de libertate. În contextul acestor tendițe […] se conturează o părere ca arestul, în genere, să fie exclus din lista sancțiunilor contravenționale aplicate persoanelor fizice și substituirea acesteia cu o sancțiune contravențională nouă – „arestul la domiciliu” sub supravegherea probațiunii” (Pantea, Antoci, 2020, pag. 88) Ținând cont de aceste opinii, și de probabilitatea legiferării acestei tendințe în cadrul juridic

contravențional, în situația aplicării arestului la domiciliu pentru cetățenii străini și a apatrizilor cu domiciliu peste hotare, ar putea apărea o dificultate tehnică de a fi realizabilă această nouă sancțiune. Respectiv, reieșind din această situație apare necesitatea de a include în prevederile legale o modalitate specială pentru executarea sancțiunii contravenționale date de către subiecții la care ne-am referit *supra*. Din acest motiv, aici ar putea fi invocat Centrul de Plasament Temporal al Străinilor, drept locație unde acești contravenienți să-și ispășească arestul la „domiciliu".

Ultimul aliniat din articolul consacrat expulzării din Codul Contravențional, de asemenea relevă ajustarea cadrului normativ-juridic la rigitățile standartelor respectării drepturilor omului, întrucât relevă anumite garanții în sensul respectării vieții private a acestora la aplicarea acestei măsuri de siguranță.

În legătură cu acele lacune constatate anterior și din motivele expuse mai sus, este de cuviință să fie expuse acele modificări, care sunt considerate impetuoase în contextul respectării integrale ale drepturilor omului. În lumina acestei abordări, considerem oportună a evidenția anumite propuneri de *lege ferenda*. Astfel se propune a se completa după termenul „apatrid" cu expresia „cu domiciliu permanent în afara RM", completări ce urmează a fi efectuate asupra textelor de la literele a) și b) de la aliniatul (2) și aliniatul (3) ale articolului Art. 439^5.

De asemenea în cazul legiferării unei sancțiuni contravenționale noi, anume a arestului la domiciliu va fi necesar de operat și modificările necesare în legătură cu executarea acestei sancțiuni de către contravenienții străini și apatrizi cu domiciliu permanent peste hotare, care nu ar putea efectiv exercita un arest la domiciliu. În această situație este necesar de inclus aliniatul (7) la un ipotetic articol 38^1 (Arestul la domiciliu) numerotație explicabilă din perspectiva unei reglementări analogice ale acestui articol în raport cu articolul 38 Arestul Contravențional, care să prevadă „ Sancțiunea arestului la domiciliu poate fi executată de către cetățenii străini și a apatrizilor cu domiciliu permanent în afara RM prin plasarea acestora în arest în cadrului Centrului de Plasament Temporal al Străinilor." Iar în aliniatul (4) din articolul 439^5 urmează a se înlocui termenul „arestului contravențional" cu „arestului la domiciliu".

În finalul acestei comunicări putem răspunde în felul următor la întrebarea de bază propusă spre analiză, și anume că măsura de siguranță a expulzării cu certitudine nu reprezintă o atentare asupra Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, ci în lumina scopului general al urmărit de sistemul dreptului și de instituțiile de stat a unui veritabil stat de drept și democratic, se urmărește a fi înlăturat o stare de pericol și să prevină o configurarea probabilă a unei stări de pericol cu efecte prejudiciabile pentru valorile sociale apărate de legea contravențională. Deci, intervine drept un instrument de protejare a acestora. Iar în legătură cu acele scăpări admise în textul legii contravenționale, acestea ar fi recomandabil de a fi reglementate corespunzător pentru a imprima certitudinii juridice și siguranței individului o formă desăvârșită și pe potriva perfecționării continue a naturii umane.

Referințe:

Acte normativ-juridice internaționale:

1. Convenția de la Viena cu privire la relațiile diplomatice din 1961, [Online]: http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/21262 Accesat la 26.11.2020;
2. Convenția de la Geneva privitor la statul refugiaților din 1951, [Online]: http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/30115 Accesat la 26.11.2020;
3. Protocolul 7 al Convenției Europene privind Drepturile Omului de la Roma din 1984, [Online]: http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/25979 Accesat la 26.11.2020;

Acte normativ-juridice naționale:

4. Constituția Nr. 1 din 29-07-1996 a Republicii Moldova, Publicat: 29-03-2016 în Monitorul Oficial Nr. 78 art. 140
5. Codul Contravențional Nr. 218 din 24-10-2008 al Republicii Moldova, Publicat: 17-03-2017 în Monitorul Oficial Nr. 78-84 art. 100;
6. Codul Penal Nr. 985 din 18-04-2002 al Republicii Moldova, Publicat: 14-04-2009 în Monitorul Oficial Nr. 72-74 art. 195;

Surse doctrinare :

7. Drept Contravențional; Oleg Pantea, Albert Antoci; „CEP USM”; 274 pag. ; Chișinău 2020 ;
8. Teoria Generală a Dreptului; Ion Dogaru, Dan Claudiu Dănișor, Gheorghe Dănișor; Editura C. H. Beck , 575 pag. ; București 2008 ;
9. Teoria Generală a Dreptului și Statului; Boris Negru, Alina Negru; ÎS FEP „Tipografia Centrală”, 632 pag. ; Chișinău 2017 ;

Alte surse și surse web :

10. Micul Dicționar Academic; Editura Univers Enciclopedic , 3200 pag. ; București 2010 ;
11. Datele statistice cu referire la indicii aplicării măsurii de siguranță a expulzării găsită [Online]: https://newsmaker.md/ro/moldova-non-grata-in-anul-2018-numarul-strainilor-ingrati-a-crescut-tocmai-de-6-ori-infografic/ Accesat la 27.11.2020 .